

Förstudie ASUS

- Analys, samverkan och utveckling av svetskompetens

Med stöd av Svenska ESF-rådet, Europeiska socialfonden+ 2021–2027,
PO A1: Kompetensutveckling inom de nationella prioriterade områdena, 23-081

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Syfte och mål med ASUS

Syftet är att:

- kartlägga kompetensbehovet för svensk fogande industri
- analysera eventuella skillnader mellan verkligt kompetensbehov och befintligt utbildningsutbud

Målet är att:

- Redovisa kartläggning och analys av kompetensbehov i en kompetensförsörjningsplan med förslag på insatser som kan ligga till grund för framtida projekt.

Förstudiens aktiviteter

A - Riggning av projekt

B - Framtagning av målgrupper, frågeunderlag
och samt metoder för insamling av data

C - Insamling av data

D - Analys av data

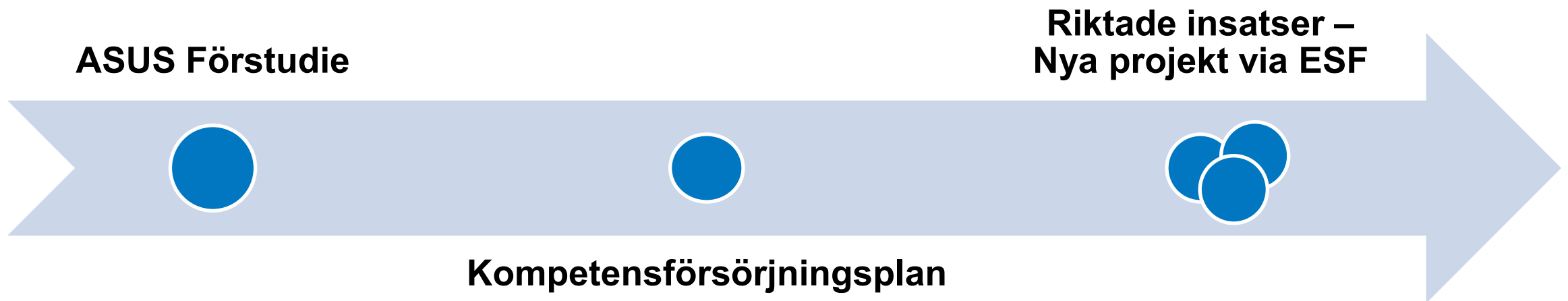
E - Ta fram kompetensförsörjningsplan

F - Marknadsinsatser

AP	maj - 24	juni - 24	juli - 24	aug - 24	sep - 24	okt - 24	nov - 24	dec - 24	jan - 25	feb - 25	mar - 25	apr - 25	maj - 25
A													
B													
C													
D													
E													
F													

Plan framåt

Medfinansieras av
Europeiska unionen

AG 60

- Redan genomförd studie
- Snabb redovisning följer

Medfinansieras av
Europeiska unionen

AG 60

Rapport från 2019 - beställt och finansierat av Trafikverket och har utförts av Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI)

Personal med *järnvägsspecifik kompetens* – avser i studien banöverbyggnad (ballast, sliprar, räler, växlar, signalanläggning, kontaktledningsanläggning, osv.) och innefattar byggnation, underhåll och projektering (inkluderar tjänstemän).

Totalt 58 yrkesroller hos infrastrukturförvaltare, spårentreprenörer och teknikkonsultföretag ingick i studien. Hos Spårentreprenören återfinns ”Lokalt svetsansvarig” och ”Spårsvetsare”.

Rapport återfinns via:

<https://bransch.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/Planera-och-utreda/Planerings-och-analysmetoder/prognosmodell-for-kompetens--och-resursbehov-inom-jarnvag/>

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Vilka yrkesroller kräver svetskompetens?

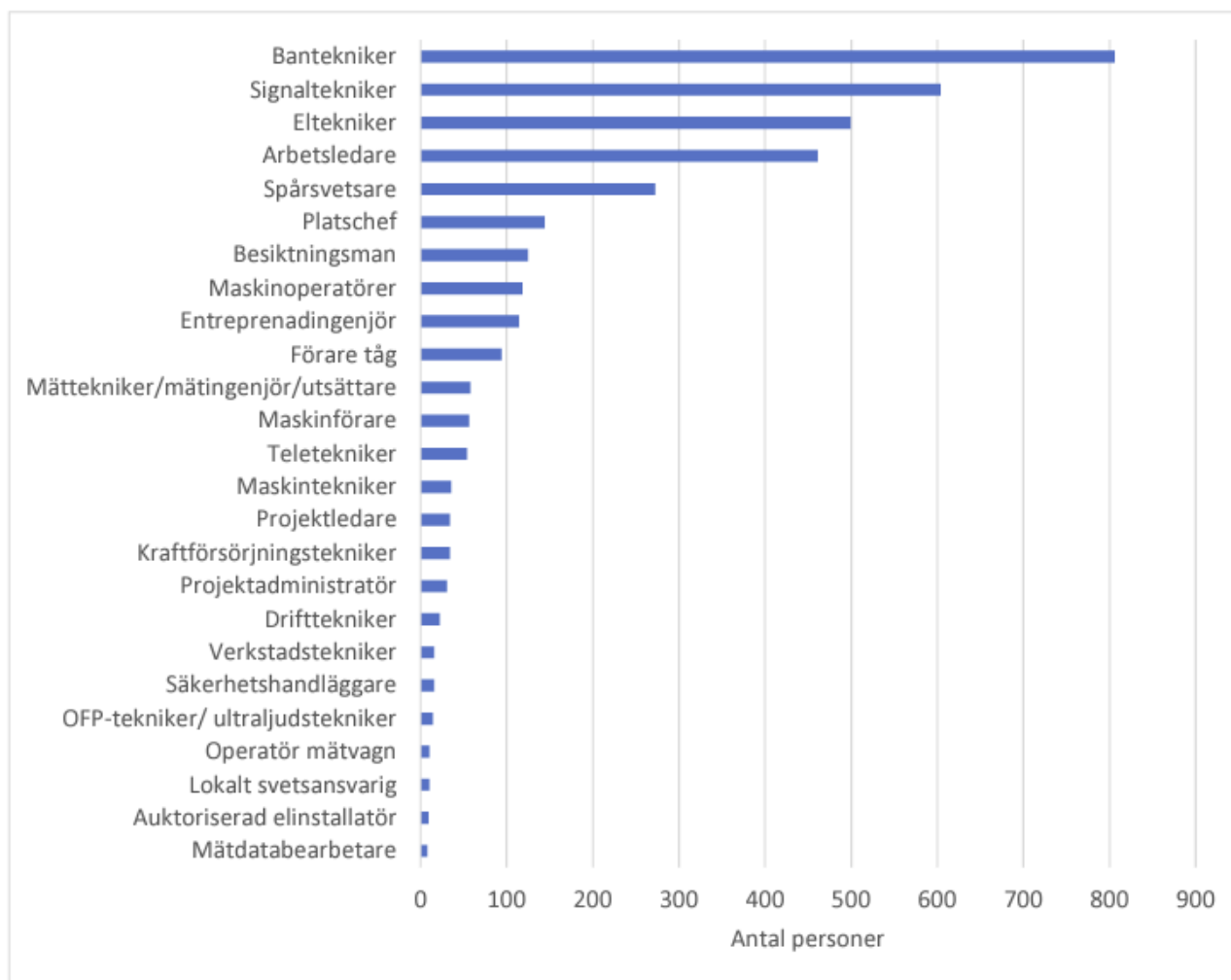
Tabell 1. Yrkesroller som inkluderats i den aktuella kompetenskartläggningen för att representera järnvägsspecifik kompetens hos infrastrukturförvaltare, spårentreprenörer och teknikkonsultbolag.

Infrastrukturförvaltare	Spårentreprenör	Teknikkonsultbolag
Byggledare	Arbetsledare	Ban-/spårprojektör
Förvaltare anläggning	Auktoriserad Elinstallatör	Besiktningsman
Järnvägsingenjör	Bantekniker	Byggledare
Nationell samordnare	Besiktningsman	BIM/Datasamordnare
Projektchef	Drifttekniker	Drift & underhållskonsult
Projekteringsledare	Eltekniker	Elprojektör
Projektingenjör	Entreprenadingenjör	Handläggare/godkännande process
Projektleddare senior	Förare tåg	Ibruktagebesiktningsman signal
Projektleddare	Kraftförsörjningstekniker	Kanalisationsprojektör
Senior specialist teknik	Lokalt Svetsansvarig	Kontaktledningsprojektör
Specialist teknik	Maskinförare	Måtingenjör/mättekniker
Teknikingenjör	Maskinoperatör	Projekteringsledare
Underhållsingenjör	Maskintekniker	Projektleddare

Infrastrukturförvaltare	Spårentreprenör	Teknikkonsultbolag
	Mätdatabearbetare	Projektör
	Måtingenjör/mättekniker	Säkerhetsgranskare signal
	OFP-tekniker	Signalprojektör
	Operatör mätvagn	Signaltekniker
	Platschef	Systemingenjör
	Projektadministratör	Tekniksamordnare
	Projektleddare	Teleprojektör
	Signaltekniker	
	Spårsvetsare	
	Säkerhetshandläggare	
	Teletekniker	
	Verkstadstekniker	

Fördelning mellan yrkesroller hos spårentreprenörer

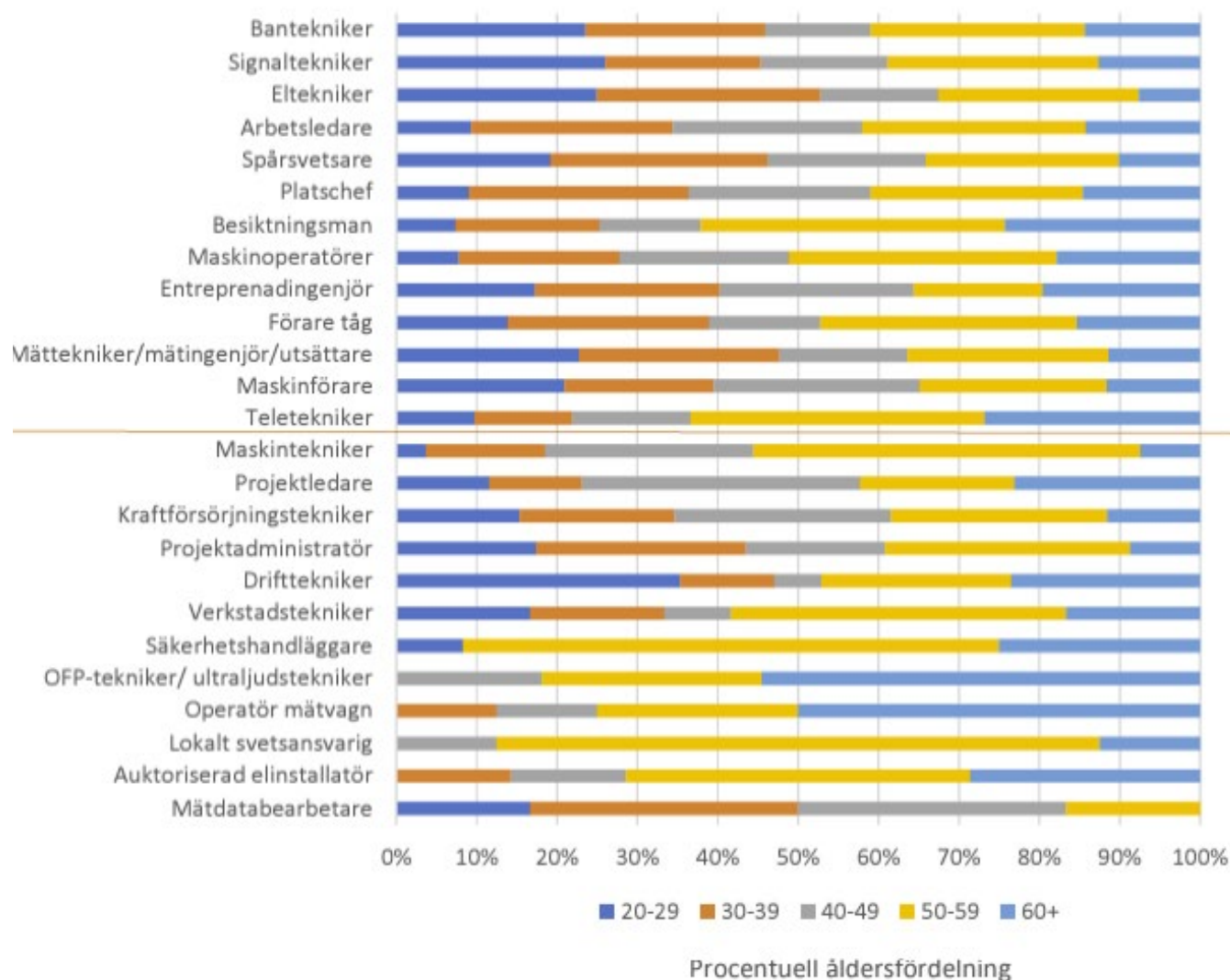
- Totalt 3654 personer med järnvägsspecifik kompetens.

Figur 7. Personalantal per yrkesroll. Sammanslagning av samtliga i studien ingående spårentreprenörer.

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Procentuell fördelning per yrkesroll

- Yrkesroller under det röda strecket har färre än 40 personer.

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Prognos över personalbehov 2019-2025

Den största personalbristen under den studerade perioden predikterades att drabba spårentreprenörerna vid år 2021 och då uppgå till 870 personer.

YrkesrollÅr	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
<i>Lokalt Svetsansvarig</i>							
Behov	10	12	13	11	11	11	10
Tillgång	10	10	10	10	10	9	9
Differens	0	2	3	1	1	2	1
<i>Spårsvetsare</i>							
Behov	272	320	339	291	291	273	258
Tillgång	272	268	263	259	254	250	245
Differens	0	52	76	32	37	23	13

Uppdaterade siffror 2021

Yrkesroll Spårentreprenörer							
Lokalt Svetsansvarig	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Behov	10	12	12	10	11	11	11
Tillgång	10	10	10	10	10	9	9
Differens	0	2	2	0	1	2	2

Yrkesroll Spårentreprenörer							
Spårsvetsare	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Behov	272	300	302	267	275	283	273
Tillgång	272	268	263	259	254	250	245
Differens	0	32	39	8	21	33	28

Kompetensförsörjning

- Generellt uttrycker spårentreprenörer att kompetensbehovet av personal med järnvägsspecifik kompetens är stort. Spårsvetsare nämns som bristkategori
- Idag saknas i Sverige ett nationellt övergripande ansvarstagande för frågor relaterade till kompetensförsörjningen inom järnvägen.
- Trafikverket har initierat insatser med bland annat Trygghetsrådet och Arbetsförmedlingen.
- Järnvägsbranschens samverkansforum (JBS) driver kompetensutvecklingsinsatser.

Utbildningar

Från rapporten:

Spårsvetsare har genomgått YH-utbildning

*Lokalt svetsansvarig har obligatoriskt certifikat från spårsvetsutbildning, IWS
(mycket oklart beskrivet i rapport)*

- Utbildningar inom YH till bantekniker/spårsvetsare i Vansbro och Nässjö
- Gymnasieutbildningar som erbjuder järnvägsteknik finns i fem kommuner: Nässjö, Ängelholm, Vännäs, Åmål och Borlänge
- Ansökan om spårsvetsare i ny utbildningsform, NY, nationell yrkesutbildning

Frågor till AG 60

- Känns studiens prognos aktuell?
- Vilka yrkesroller bör vi ha med i vår undersökning? (*Var behövs/finns kompetens inom fogningsteknik?*)

Enkät med frågor om kompetensbehov kommer att skickas ut inom kort.

